

Старостіна А.О.,

професор, доктор економічних наук,
завідувач кафедри міжнародної економіки
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

НОВЕ БАЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Нинішній розвиток світового господарства детермінований прискоренням глобалізації економіки та її підсистем, що закономірно породжує потребу у вивченні нових та переосмисленні вже вироблених положень науки і практики. Особливий інтерес викликають дослідження, які розглядають методологічні й теоретичні проблеми світових соціально-економічних процесів, що нерозривно пов'язані з функціонуванням конкурентного середовища. З цього погляду, монографія “Глобальний конкурентний простір”¹ під науковою редакцією члена-кореспондента НАН України О.Г. Білоруса є своєчасною, актуальною та буде цікавою широкому колу читачів — не лише науковцям, а й бізнесменам, викладачам і студентам. У ній вдало сполучено комплексний підхід і глибину дослідження, перспективний погляд на сучасний стан конкуренції у світі та в Україні, логічність і аргументованість викладення матеріалу.

Видання складається з чотирнадцяти розділів і охоплює широкий спектр проблем, включаючи розгляд системних та структурних трансформацій світової економіки, стратегій конкуренції в умовах постіндустріалізму й глобалізму, інноваційних, інтеграційних, інституціональних, екологічних, соціальних та інформаційних чинників конкуренції і сталого розвитку.

Особлива увага приділена політико-економічному аналізу генезису, еволюції, специфіки, об'єктивних законів, масштабів, закономірностей, загроз і наслідків розвитку глобалізації, що, зокрема, дало змогу дійти правильного висновку: нинішня силова глобалізація спричинює дезінтеграцію світу та ставить перед людством нові великі випробування, а сучасний глобалізм є специфічною формою політичного та економічного імперіалізму XXI століття. Визначено основні чинники, що формують тоталітаризм сучасних глобальних корпорацій, а також економічні проблеми конкурентоспроможності в геостратегіях глобалізму.

При розкритті інститутів та стратегій конкурентоспроможного розвитку автори справедливо наголошують на тому, що реалізація інноваційної (високотехнологічної) відтворювальної моделі потребує використання інститутів і механізмів перерозподілу фінансів, у тому числі податків та різноманітних пільг,

¹ Білорус О.Г. та ін. Глобальний конкурентний простір: Моногр. / Кер. авт. кол. і наук. ред. О.Г. Білорус. — К.: КНЕУ, 2007. — 680 с.

застосування яких передбачає необхідність виваженого підходу. Виявлено взаємозв'язок між функціонуванням банківської системи та розвитком економічного комплексу України, особливо з урахуванням можливості нарощування іноземної присутності.

У книзі також висвітлено основні міжнародні корпоративні стратегії в глобальній економіці. Зокрема, ідентифіковано аутсорсинг і стратегічні альянси як методи оптимізації глобальної бізнес-системи, їх значущість та загрози, з екстраполяцією отриманих результатів на реалії України, й, що особливо важливо, обґрунтовано та запропоновано основні напрями підвищення їх ефективності.

Злободенним є й дослідження співвідношення глобалізації та європейських інтеграційних процесів із урахуванням трансформації ролі та місця Європейського Союзу у світі, конкурентних зовнішньоекономічних, інноваційних та інтеграційних стратегій у сферах ВПК, малого бізнесу й ринку інформаційних товарів та послуг. Досить широко розглядаються інформаційно-телекомунікаційні технології, що є ключовими компонентами інформаційної економіки, управління на всіх рівнях, практично в усіх галузях знань.

Порушені в монографії питання свідчать про її своєчасність, а використаний статистичний, цифровий і фактологічний матеріал вдало підкріплює теоретичні та методологічні положення. Можна не сумніватися, що за науковим рівнем і практичним значенням монографія “Глобальний конкурентний простір” посяде гідне місце серед наукових видань із проблем теорії та практики глобалізації.